

Ustanovitev
in
registracija podjetij v
Avstriji

VSEBINSKO KAZALO

1. Uvod	4
2. Pravni okvirni pogoji	5
2.1 Obrtno dovoljenje	5
2.2 Dovoljenje za poslovne objekte	7
3. Pravne oblike podjetij v Avstriji	8
3.1 Samostojni podjetnik	9
3.2 Odprta družba (OG)	12
3.3 Komanditna družba (KG)	15
3.4 Družba z omejeno odgovornostjo (GmbH)	16
3.5 Delniška družba (AG)	18
3.6 Družba civilnega prava (GesbR)	18
3.7 Tiha družba (stG)	19
3.8 Evropska delniška družba (Societas Europea - SE)	20
4. Alternative	21
4.1 Podružnice	21
4.2 Pravno podjetniško nasledstvo	23
5. Državljeni in pravne osebe izven Avstrije	24
6. Davki & prispevki	25
6.1 Socialno zavarovanje	27
7. Financiranje	29
7.1 Pridobivanje kapitala	29
7.2 Subvencije	31
8. Dodatne informacije	36
9. Kontaktne osebe & povezave	39

V sklopu projekta REGIOLAB prevod organizirala:

Razvojna agencija Zgornje Gorenjske

Prevod: desi, Brita Sodja s.p.

Lektorirala: Eva Varl

Leto prevoda: 2013

1. Uvod

Cilj projekta REGIOLAB- čezmejni projekt- je povezovanje in izmenjava med različnimi regijami na avstrijski in slovenski strani. Le-te zajemajo Štajersko, Koroško in Gradiščanko na avstrijski strani ter Koroško, Podravje, Pomurje, Osrednjeslovensko, Savinjsko in Gorenjsko regijo na slovenski strani.

V nadaljevanju obravnavamo priložnosti in tveganja ustanovitve podjetij v Avstriji. Sem spada predvsem izbira pravne oblike ter tudi odločitev, katera oblika ustanovitve je možna. Na kratko so opredeljeni samostojni podjetnik, družba z omejeno odgovornostjo (GmbH), odprta družba (OG), delniška družba (AG), komanditna družba (KG), družba civilnega prava (GesbR), Evropska delniška družba in tiha družba.

Nadalje so podane pomembne informacije v zvezi z zakonodajo na področju obrtnega dovoljenja in dovoljenja za poslovne objekte z namenom, da vas obvarujemo pred neprijetnim presenečenjem. V drugih pomembnih poglavjih se posvečamo davčni zakonodaji in možnosti subvencioniranja novoustanovljenih podjetij v Avstriji.

Na koncu na kratko obravnavamo dolžnosti v zvezi z računovodskimi obveznostmi, ter druge zanimive podrobnosti, kot na primer delovno pravo v Avstriji.

Ta brošura naj vas spodbuja pri vašem cilju in vas opremi s potrebnimi znanji za uspešno uresničitev lastnega podjetja.

2. Pravni okvirni pogoji

2.1 Obrtno dovoljenje

Obrtno dovoljenje je potrebno takoj, ko nastopi komercialna dejavnost, t.j. ko opravljamo dejavnost samostojno, redno in s pridobitnim namenom. Obrtno dovoljenje ureja pravice in dolžnosti podjetnika.

Druge pomembne podrobnosti:

- zaprositi pri BHju ali pri magistratu

- vrste obrti:
 - prosta obrt (brez dokazila o strokovni usposobljenosti, npr. storitev, trgovanje)
 - regulirana obrt in rokodelstvo (dokazilo o strokovni usposobljenosti je potrebno, npr. mesar, podjetniški svetovalec)
 - regulirana obrt (posebna obvezna odobritev, npr. gradbenik, premoženjski svetovalec)
 - delna obrt (reducirano dokazilo o strokovni usposobljenosti, npr. kolesarska tehnika, modelarstvo)

- Za nekatere obrti je potrebno predložiti dokazilo o strokovni usposobljenosti. To je dokazilo o potrebnemu strokovnemu znanju, ki je potrebno za opravljanje različnih obrti. Strokovno usposobljenost lahko pridobite z izpiti ali s specializirano izobrazbo na poklicnih šolah. Priznavanje se uredi pri Ministrstvu za gospodarstvo, družino in mladino (Bundesministerium für Wirtschaft, Familie und Jugend).

- Pogoji za pridobitev obrtnega dovoljenja:
 - najnižja starost 18 let
 - državljani države članice EU ali EGS ali urejen status bivanja

- prebivališče v Avstriji (razen če so z ustreznimi pogodbami urejene upravne kazni z državo, od koder prihajate)
 - nobeno sodno obsojanje ali druge delikte
- V kolikor nimate dokazila o strokovni usposobljenosti obstajajo druge možnosti da postanite podjetniško aktivni (vendar morajo biti zgoraj navedeni pogoji izpolnjeni). Alternative so:
- Ustanovitev **delne obrti**.
Tu zadostuje reducirano dokazilo o strokovni usposobljenosti za opravljanje delnega področja te obrti.
 - Tako imenovana **individualna usposobljenost (§ 19 Gew)**, ki upošteva vaše poklicne izkušnje. Tu je potrebno predložiti izobraževalna in delovna spričevala (potrdila o zaposlitvi) in dokazilo o socialnem zavarovanju.
 - **Izpit usposobljenosti oz. mojstrski izpit**: Gospodarska zbornica oz. WIFI nudi tečaje za priprave na izpit. Izpit usposobljenosti in mojstrski izpit organizira in izvaja gospodarska zbornica.
 - Druga možnost je **ustanovitev teama (npr. OG, KG)**, kjer mora le eden od družbenikov predložiti dokazilo o strokovni usposobljenosti (komplementar pri KG-ju).
 - Možno je tudi zaposliti **poslovodja, ki izpolnjuje obrtno pravne zahteve** in ima dokazilo o strokovni usposobljenosti. Slednji mora biti zaposlen za najmanj 20 ur/teden.
- Potrebno je upoštevati tudi svobodo izbire sedeža in izvajanja storitev za vse državljane EGS/EU.

- Nadaljnje povezave:
 - o Svetovanje: <http://www.gruenderservice.at/startseite.wk>
 - o Obrtno dovoljenje: <http://www.bmwfj.gv.at> pod točko Obrtni zakon
 - o Novela obrtnega pravilnika: <http://www.bmwfj.gv.at> pod Novelo obrtnega pravilnika

2.2 Dovoljenje za poslovne objekte

- Za poslovne objekte je obvezno pridobiti dovoljenje
- Sem spadajo delavnice, proizvodne hale, hoteli ali gostinski obrati

V splošnem obstajata **dva postopka** za pridobitev dovoljenja za poslovne objekte. Prvi je **enostavni** postopek, ki je **časovno občutno krajši in veliko manj zahteven**. Ta pride v poštev, če **površina obrata ni večja od 800 m²** in če je seštevek **porabe električne energije** (brez pisarniške porabe) manjši od **300 kW**.

Redni postopek izvaja magistrat in je sestavljen iz štirih faz. Potrebno je predložiti naslednje dokumente:

- Opis obrata
- Prikaz obrata
- Koncept ravnanja z odpadki
- Napoved emisije
- Podatke o lastniku
- Podatke o sosednjih stanovalcih
- Potrebni dokumenti za zaščito drugih interesov

- Nadaljnji povezavi:
 - o Določili o poslovnih objektih v obrtnem zakonu: <http://www.wko.at>
 - o Splošne informacije: www.wko.at

3. Pravne oblike podjetij v Avstriji

- 3.1. Samostojni podjetnik
- 3.2. Odprta družba (OG)
- 3.3. Komanditna družba (KG)
- 3.4. Družba z omejeno odgovornostjo (GmbH)
- 3.5. Delniška družba (AG)
- 3.6. Družba civilnega prava (GesbR)
- 3.7. Tiha družba (stG)
- 3.8. Evropska delniška družba (Societas Europea - SE)

Odločitev o izbiri pravne oblike podjetja je ena najpomembnejših in dolgoročnih odločitev, ki jo morate sprejeti pred ustanovitvijo podjetja.

Eno od prvih vprašanj, ki si ga morate postaviti je **možnost partnerstva**. Le-to ima veliko prednosti, obenem pa s tem postanete bolj odvisni od drugih in imate manjšo svobodo odločanja.

Oblika je odvisna od vaše konkretne situacije. Priporočljivo je razmisliti o obsegu načrtovanega podjetja, morebitnih **deležih**, o **odgovornosti** in **pravnih pogojih**. Potrebno je pretehtati prednosti in pomanjkljivosti različnih oblik in upoštevati pravni red.

V nadaljevanju predstavljamo najbolj pogosti pravni obliki in njune prednosti ter pomanjkljivosti.

- **Brezplačno svetovanje** vam nudijo:
 - avstrijski davčni svetovalci (www.kwt.or.at)
 - avstrijski notarji (www.notar.at)
 - avstrijski odvetniki (www.rechtsanwaelte.at)
 - obrtniško politični oddelki gospodarskih zbornic
 - gospodarske zbornice – območne izpostave
 - Avstrijska zveza zadrug (www.oegy.info)

3.1 Samostojni podjetnik

V Avstriji je imetnik **samostojnega podjetja** fizična oseba. Imetnik je lahko lastnik kot tudi zakupnik.

Ker samostojni podjetnik nosi ves **tveganja**, je tudi edini, ki mu pripada **dobiček**. Poleg tega **odgovarja** za podjetje z vsem **svojim zasebnim premoženjem**. Seveda imate tudi možnost sklepati strateška partnerstva ter s tem zmanjšati tveganje.

Glede davka morate kot samostojni podjetnik plačati **davek od dohodka**. Plačati je potrebno tudi davek na dodano vrednost (DDV) (izjema so mali podjetniki). Pod točko **6. Davki** najdete dodatne informacije.

Kot samostojni podjetnik ste se dolžni vpisati v **poslovni register (register podjetij)**, ko dosežete mejo za **obvezno predložitev računov**. Meja za obvezno predložitev računov je načeloma pri **700.000,- EUR letnega prometa**. Dokler ne dosežete mejne vrednosti je dovoljen prostovoljni vpis, vendar brez obveznosti vodenja dvostavnega knjigovodstva. Vpis je morda zanimiv zaradi možnosti prava družb.

V primeru izvajanja obrtne dejavnosti ste po obrtnem zakonu o socialnih zavarovanjih (**GSVG**) obvezno zavarovani pri Zavodu za socialno zavarovanje obrtnega gospodarstva (**SVA**). Če ste nosilec popoldanskega s.p.-ja, je možna razbremenitev polnega zavarovanja.

7 korakov do ustanovitve samostojnega podjetja

1. Najprej je priporočljivo obiskati eden od mnogih **svetovalnic**, kjer pridobite nadaljnje informacije glede pravnega položaja in druge pomembne podrobnosti. To lahko opravite neposredno na licu mesta ali preko elektronske pošte. (www.gruenderservice.at)

2. Šele po prvem koraku pridete do izjave o dejanski **ustanovitvi podjetja** oz. **prenosu podjetja**. Pomembni obrazci (NeuFö 1 pri novi ustanovitvi; NeuFö 3 pri prenosu podjetja) so na voljo na spletni strani Ministrstva za finance (<https://www.bmf.gv.at>).

S tem odpadejo nekateri stroški, obenem pa se vam obetajo tudi subvencije v določeni višini. Natančen seznam stroškov in subvencij najdete pod točkama **6. Davki & Prispevki** in **8. Financiranje**.

3. Potem je potrebno izpolniti vloga za prijavo obrti.

Vlogo lahko izpolnite in oddate na spletnem portalu Gründer-Service ali direktno v izpostavi WKOja v vaši zvezni deželi. Seznam izpostav dobite na uradni spletni strani. Pri prijavi morate predložiti naslednje dokumente:

3.1 V primeru **dokazila o strokovni usposobljenosti** oz. **upravičenosti do obrti**:

- potni list
- izpisek iz kazenskega registra države, od koder prihajate, za osebe, ki ne bivajo v Avstriji ali bivajo tu manj kot pet let
- potrdilo o strokovni usposobljenosti (npr. mojstrsko spričevalo oz. spričevalo o opravljenem izpitu strokovni usposobljenosti, šolska spričevala ali delovna spričevala) ali ugotovljena individualna usposobljenost (izjema velja za proste obrti – zanje niso potrebna nobena potrdila o strokovni usposobljenosti)
- potrdilo o stalnem prebivališču oz. dovoljenje za bivanje zaradi samostojnega izvajanja obrti za državljane iz države nečlanic EU

3.2 Če zaposlujete direktorja, ki izpolnjuje obrtno pravne zahteve
(*navedene pod točko 2.1 Obrtno dovoljenje*)

Predložiti je potrebno naslednje dokumente :

- potni list
- izpisek iz kazenskega registra države, od koder prihajate, za osebe, ki ne bivajo v Avstriji ali bivajo tu manj kot pet let
- potrdilo o stalnem prebivališču za državljane iz države nečlanice EU ni potrebno

Za direktorja, ki izpolnjuje obrtno pravne zahteve :

- potni list
- izpisek iz kazenskega registra države, od koder prihajate, za osebe, ki ne bivajo v Avstriji ali bivajo tu manj kot pet let
- potrdilo o socialnem zavarovanju (GKK) o prijavi zaposlenega za najmanj 20 ur/teden pri predlagatelju obrti
- potrdilo o strokovni usposobljenosti (npr. mojstrsko spričevalo oz. spričevalo o opravljenem izpitu strokovni usposobljenosti itd.)
- izjavo direktorja, ki izpolnjuje obrtno pravne zahteve, o svojem delu v podjetju (obrazec).
- niti predlagatelj obrti niti direktorja, ki izpolnjuje obrtno pravne zahteve, ne smeta biti izključena od opravljanja obrti (13. člen Obrtnega pravilnika oz. 2.1 Obrtno dovoljenje)
- s prijavo obrti ste član gospodarske zbornice in ste dolžni plačati članarino
- podrobne informacije dobite pri gospodarski zbornici vaše zvezne dežele

V roku treh mesecev bo predlagatelj – če so zakonski pogoji izpolnjeni – vpisan v centralni obrtni register in bo o vpisu obveščen z izpiskom iz obrtnega registra .

4. Pomembno je, da morebitne sodelavce pred zaposlitvijo prijavite pri pristojni **območni zdravstveni zavarovalnici (GKK)** v vaši zvezni deželi, kjer opravljate dejavnost. Upoštevajte tudi, da morate vašega direktorja prijaviti pri GKK, še preden prijavite obrt (možno z veljavnostjo prijave obrti).

5. Druge prijave v teku ustanovitve samostojnega podjetja so potrebne glede **obrnega socialnega zavarovanja**. Prijavo lahko uredite v okviru prijave obrti pri območni upravni enoti po računalniško podprti poti.

Upravna enota posreduje obvestilo socialni zavarovalnici.

6. V prvem mesecu izvajanja obrtne dejavnosti se morate javiti pri **davčnem uradu** in oddati vlogo za pridobitev **davčne številke**.

Tako kot velja za socialno zavarovanje, tudi to vlogo lahko oddate pri območni upravni enoti.

7. Upoštevajte, da za dejavnosti, ki jih ne izvajate v stanovanju/ stanovanjski hiši (npr. trgovanje, rokodelstvo, gostinski obrat) potrebujete potrdilo o namembnosti uporabe površine (**Namembnost**) in gradbeno dovoljenje (**uporabno dovoljenje**).

Če zaposlujete delavce, morate to javiti občini. (**komunalni davek**).

Povzetek prednosti in pomanjkljivosti samostojnega podjetja:

V zaključku lahko povemo, da je z ustanovitvijo samostojnega podjetja povezanih **veliko tveganj**, obenem pa se ponuja tudi **veliko priložnosti**. Za mala podjetja je prednost v tem, da do prometa v višini 700.000 EUR zadostuje vodenje dejanskih prihodkov in odhodkov. Morebitni dobiček pripada samo vam.

Ob vsem tem se je treba zavedati, da za obveznosti podjetja odgovarjate z vsem svojim premoženjem.

3.2 Odprta družba (OG)

V **odprti družbi** sta **najmanj dva enakovredna partnerja**, ki osebno, neomejeno in solidarno odgovarjata za dolžnosti družbe. Partnerji v odprti družbi so lahko fizične in pravne osebe.

Odprta družba je osebna družba, zato osnovni kapital ni potreben. Družbeniki so dolžni vplačati vložek v isti višini, ker ne obstaja noben drug dogovor. Vložek je lahko v obliki denarja ali storitev. Družba mora poslovati pod nazivom družbe, lahko pridobi pravice, prevzema obveznosti, toži in je tožena.

Kratica OG za „odprto družbo“ je obvezni del imena firme. Za upravičenost do obrtnega dovoljenja je potrebno imenovati direktorja, ki izpolnjuje obrtno pravne zahteve.

Odprta družba **ni dolžna plačati davka od dohodka**. Posamezni družbenik mora plačati davek od dohodka za svoj delež pri dobičku.

Družba je dolžna plačati davek na dodano vrednost.

Vodenje dvostavnega knjigovodstva je obvezno šele, ko družba doseže letni promet v višini 700.000,- EUR.

Za vse družbenike velja **obvezno socialno zavarovanje** po Zakonu o obrtnem socialnem zavarovanju.

Nadaljnje informacije o Zakonu o obrtnem socialnem zavarovanju najdete na www.sozvers.at.

WKO Avstrija je povzela skupaj 9 korakov, ki jih je potrebno upoštevati pri ustanovitvi odprte družbe (OG) ali komanditne družbe (KG). V primerjavi z ustanovitvijo samostojnega podjetja je pri ustanovitvi odprte družbe ali komanditne družbe potrebno upoštevati **dva dodatna koraka**.

1. Odprto družbo (OG) ali komanditno družbo (KG) ustanovita najmanj 2 osebi s sklenitvijo in podpisom **ustanovitvene pogodbe**. Priporočamo, da pisno pogodbo sestavi odvetnik. Pogodba naj jasno določi pravice in dolžnosti vseh družbenikov. Vključuje naj odgovore na vprašanja glede vodstva družbe, delitve dobička in izgube ter ukrepov v primeru likvidacije družbe.
2. Odprta družba (OG) ali komanditna družba (KG) je ustanovljena šele, ko je **vpisana v registru podjetij** (poslovni register). Notar ali sodišče mora overiti podpise na vlogi. Stroški pri vpisu odprte družbe znašajo 36,- EUR za takse za vlogo in 92,- EUR za takse za vpis. V primeru, da so izpolnjeni pogoji po Zakonu o subvencijah za novoustanovljena podjetja, takse odpadejo. Predložiti morate naslednje dokumente:

- Družbena pogodba sicer ni obvezna, temveč priporočljiva, tako kot tudi overjeni podpisi družbenikov, ki odgovarjajo za obveznosti družbe z vsem svojim premoženjem.
- Ime firme ne sme vsebovati imena komanditistov. Dodatek o pravni obliki OG oz. KG je obvezni del imena družbe.
- vsota, za katero odgovarjajo posamezni komanditisti
- sedež družbe in poslovni naslov
- oznaka poslovne dejavnosti
- imena, datume rojstev in naslove družbenikov
- V kolikor niso vsi družbeniki, ki osebno neomejeno odgovarjajo za obveznosti družbe, pooblaščen za podpisovanje, je potrebno to vpisati v poslovni register.
- določitev glede zastopništva
- dan sklenitve družbene pogodbe
- V primeru, da gre za državljane tretjih držav (državljeni držav, ki niso članice EGP), je potrebno dodatno predložiti dovoljenje za bivanje; v primeru družbenikov, ki osebno neomejeno odgovarjajo za obveznosti družbe, pa veljavno delovno dovoljenje oz. potrdilo o oprostitvi.

Povzetek prednosti in pomanjkljivosti odprte družbe:

Podobno kot pri samostojnemu podjetju, lahko tudi pri odprti družbi povzamemo, da je ustanovitev precej **hitra** in **enostavna**. Dokler družba ne doseže meje za obvezno knjigovodstvo, zadostuje **vodenje dejanskih prihodkov in odhodkov**. Za obrt zadostuje da izpolnjuje eden od družbenikov obrtno pravne zahteve.

Pomanjkljivost, ki je ne smemo zanemariti, pa je **osebna, neomejena in solidarna odgovornost**, ki obenem predstavlja veliko tveganj.

3.3 Komanditna družba (KG)

Komanditna družba je družba z lastnim nazivom (firmo), ki jo sestavljata najmanj en družbenik, ki upnikom **odgovarja** za obveznosti družbe le do **omejene** višine vloženega zneska (**komanditist**), in vsaj en družbenik, ki **neomejeno** in neposredno odgovarja z vsem svojim osebnim premoženjem (**komplementar**). Komanditist odgovarja le do višine izbranega in vloženega vložka, ki je zapisan v pogodbi o ustanovitvi komanditne družbe. Izjema je komunalni davek, kjer velja neomejena odgovornost.

Za ustanovitev sta potrebna vsaj en **komanditist** in en **komplementar**. Podobno kot pri odprti družbi velja tudi za komanditno družbo (KG), da mora biti pravna oblika družbe omenjena v nazivu družbe.

Komanditna družba **ni dolžna plačati davka od dohodka**. Posamezni družbenik mora plačati davek od dohodka za svoj delež pri dobičku.

Družba je dolžna plačati davek na dodano vrednost.

Vodenje dvostavnega knjigovodstva je obvezno šele, ko družba doseže letni promet v višini 700.000,- EUR.

Družba in posamezni družbeniki potrebujejo lastne davčne številke.

Za davčno številko družbe je potrebno ob predložitvi fotokopije pogodbe o ustanovitvi družbe (če obstaja) in izpiska iz poslovnega registra zaprositi v roku enega meseca po začetku opravljanja dejavnosti, in sicer pri davčnem uradu v kraju sedeža podjetja, za davčne številke posameznih družbenikov pa pri posameznih davčnih uradih v kraju bivanja družbenikov.

Za vse družbenike velja **obvezno socialno zavarovanje** po Zakonu o **obrtnem socialnem zavarovanju**.

Družbenik, ki omejeno odgovarja s svojim premoženjem, se lahko pri nizkem vložku in v primeru delavnega razmerja **ASVG** (besedila zakona www.ibiblio.org/ais/asvg.htm) obvezno socialno zavaruje. V primeru, da je le udeležen pri dobičku, zavarovanje ni obvezno. Če pa komanditist nosi podjetniško tveganje, lahko obvezno zavarovanje določa **GSVG**.

V primeru obrtne dejavnosti je potrebno zaposliti direktorja, ki izpolnjuje obrtno pravne zahteve, ali pa mora te zahteve izpolnjevati komplementar .

Družba lahko nastopi pod imenom družbe, lahko pridobi pravice, prevzema obveznosti, toži in je tožena.

Na splošno veljajo za **ustanovitev** komanditne družbe **enaki koraki** kot za odprto družbo (OG).

Povzetek prednosti in pomanjkljivosti komanditne družbe:

Največja razlika v primerjavi s prejšnjima dvema pravnima oblikama podjetništva je v vlogi **komanditista** in **komplementarja**. Komanditna družba omogoča **omejeno odgovornost** za komanditista. Poleg tega je prednost, da zadostuje en komplementar, ki izpolnjuje pravne zahteve.

Pomanjkljivost komanditne družbe je **osebna** in **neomejena odgovornost** komplementarja.

3.4 Družba z omejeno odgovornostjo (GmbH)

Največja razlika v primerjavi s samostojnim podjetnikom je, kot že ime pove, **omejena odgovornost** in s tem manjše tveganje pri morebitni nelikvidnosti in drugih problemih. Ta oblika družbe je primerna za **partnerje**, ki želijo skupaj ustanoviti podjetje. **Tveganja** in **priložnosti** so **enakomerno porazdeljeni**. Tako **odgovarja** le **družba**, zato je ta **pravna oblika družbe najpogostejša**.

Pravna oblika družbe „Družba z omejeno odgovornostjo“ more biti uradno navedena v imenu, lahko tudi skrajšano „GmbH (d.o.o)“.

Pri vodenju družbe z omejeno odgovornostjo smo zavezani k plačilu davkov. Najprej je potrebno plačati **davek od dohodka pravnih oseb** na dobiček (25 %). Če v enem poslovnem letu ne iztržimo dobička ali ustvarjamo izgube, je potrebno vnaprej plačati vnaprej letni minimalni davek od dohodka pravnih oseb v višini 5 % zakonskega obveznega osnovnega kapitala, torej 437,50 EUR/četrletje (v prvem letu le 273,- EUR/četrletje).

Dodatni dobiček bo z davkom na kapitalski donos (25 %) obdavčen. Plače, ki si jih družbeniki za svoje dosežke izplačajo, spadajo pod **davek na izplačane plače** ali **dohodnino**. Stimulacije je potrebno obdavčiti z davkom od dohodka.

Če ste v družbi udeleženi le kot družbenik, niste dolžni skleniti zavarovanja.

Po osnovnih korakih za ustanovitev odprte družbe (OG) in komanditne družbe (KD), so za ustanovitev GmbH (D.O.O.) potrebni še dodatni koraki.

To velja tudi za direktorja- družbenika z udeležbo, ki je nižja od 25 %. Pri udeležbi med 26 % in 49 % je treba upoštevati še zavarovanje ASVG. Le kot trgovsko pravni direktor morate skleniti obvezno zavarovanje GSVG.

Ko je sestavljena družbena pogodba, mora biti imenovan **direktor podjetja**. Najmanj eden ne sme biti istočasno družbenik družbe.

Nadalje je potrebno **bančno potrdilo** o začetnem kapitalu v višini 35.000 EUR in vplačilu v minimalni višini 17.500 EUR na transakcijski račun. Ta kapital je prosto razpoložljiv družbi. Minimalni vložek posameznega družbenika je 70 EUR.

Povzetek prednosti in pomanjkljivosti družbe z omejeno odgovornostjo:

Velika **prednost** družbe z omejeno odgovornostjo (GmbH /d.o.o) je **omejena odgovornost**, ki se navezuje na začetni kapital. Za celotno družbo je potrebno imeti **le eno obrtno dovoljenje**.

Ta oblika družbe pa ima obenem nekaj občutnih pomanjkljivosti. Poleg **visokih ustanovitvenih stroškov** obstaja tudi trajna **obveznost vodenja dvostavnega knjigovodstva**. V posebnih primerih je poleg tega možna osebna odgovornost direktorja, prav tako odgovornost družbenika do tujega kapitala, odobrenega s strani

institucij. Ugotovimo lahko, da je na podlagi nekaterih davčnih bremenitev šele pri določenem dobičku smiselno ustanoviti družbo z omejeno odgovornostjo (GmbH/d.o.o).

3.5 Delniška družba (AG)

Poleg družbe z omejeno odgovornostjo (GmbH/d.o.o.) poznamo še delniško družbo, ki je druga oblika kapitalske družbe. Po avstrijskem zakonu o delniških družbah je delniška družba (AG/d.d.) „družba z **lastno pravno osebnostjo**, katere družbeniki z lastnimi sredstvi vložijo v **razdeljen začetni delniški kapital**, brez da bi osebno odgovarjali za družbo“. Že nekaj let je možna ustanovitev delniške družbe z enim samim družbenikom.

Pri delniški družbi je minimalen **začetni kapital 70.000 EUR**, ki se razdeli na delnice.

Več informacij o tej pravni obliki dobite družbe na spletni strani o delniškem zakonu www.ris.bka.gv.at.

3.6 Družba civilnega prava (GesbR)

Družbo civilnega prava sestavljata **najmanj dve podjetji**. Ta oblika družbe tvori neke vrste krovno organizacijo.

Cilj je **skupna** in prednostna **uporaba kapitala** in **delovne sile**. Razlika do drugih družb je v tem, da družba **nima svoje pravne osebnosti**. To pomeni, da družba sama nima obrtne pravice, procesne sposobnosti in pravice vpisa v zemljiško knjigo.

Za ustanovitev družbe civilnega prava je sicer potrebna **družbena pogodba**, vendar vpis v **register podjetij** (poslovni register) **ni** potreben, saj ni pravne osebnosti. Nadaljnji koraki se izvedejo ustrezno z vsako pravno obliko.

Družba civilnega prava ni zavezanka za davek od dohodka, le družbeniki z svojim dobičkom. Davek na dodano vrednost plača družba.

Povzetek prednosti in pomanjkljivosti družbe civilnega prava:

Velika prednost te družbe je **hitra** in **enostavna ustanovitev**, ker ni potreben vpis v register podjetij in ni predpisanih oblik pogodb o ustanovitvi. Družba civilnega prava je primerna za enostavno ustanovitev **delovnih združenj**.

Pri tem je potrebno upoštevati, da družbena oblika nima lastne pravne osebnosti in s tem povezanih pravic in dolžnosti.

Poleg tega velja pri tej pravni obliki **solidarna odgovornost**.

3.7 Tiha družba (stG)

Tiha družba je **posebna vrsta** družbe. Po zakonski zasnovi ima tiha družba bolj **dolžniško** kot družbeno razmerje. Tihi družbenik sodeluje s premoženjskim vložkom, ki je lahko tudi delovna sila. Temu primerno je udeležen pri **dobičku** ali **izgubi** do višine svojega tihega vložka, vendar pa pri direktnem premoženju družbe ni udeležen.

Zunanji opazovalec tihe družbe običajno niti ne prepozna.

Več informacij o tihi družbi najdete v členih 178-188 Zakonika o gospodarskih družbah (www.ris.bka.gv.at).

Povzetek prednosti in pomanjkljivosti komanditne družbe:

Prednost tihe družbe je predvsem v njenem **zasebnem nastopanju**. Poleg tega je tiha družba **alternativa bančnemu kreditu** in tihi družbenik prejme delež dobička le v primeru pozitivnega rezultata.

3.8 Evropska delniška družba (Societas Europea - SE)

Evropska delniška družba je **oblika družbe v skladu z evropsko zakonodajo** in se v posamezni državi članice **načeloma obravnava** kot delniška družba. Nekatere njene značilnosti so:

- Ima lastno pravno osebnost
- Je kapitalska družba in zahteva minimalni začetni kapital v višini 120.000 EUR
- Sedež mora imeti v eni državi EU ali EGS, ki ga lahko kadarkoli prestavi v drugo državo članico
- Za vodenje družbe se uporabi dualni sistem (upravni odbor, ki ga nadzira nadzorni svet) ali enotirni sistem (upravni svet prevzame vso odgovornost sam)
- Obstaja tudi možnost evropskega subvencioniranja. Za nadaljnje informacije kontaktirajte območno svetovalnico WKOja.

Na spletni strani www.ris.bka.gv.at je na voljo avstrijska zakonodaja o evropski delniški družbi. Prvotno zakonsko podlago lahko najdete v odredbi EG 2157/2001 (www.eur-lex.europa.eu).

Povzetek prednosti in pomanjkljivosti evropske delniške družbe:

Največja prednost je možnost **čezmejnega** poslovanja brez dragih in dolgotrajnih formalnosti. To je zelo koristno pri širjenju ali sodelovanju z drugimi evropskimi podjetji. Kot mednarodni koncern je prednost v tem, da morate sodelovati le z nadzornim upravnim organom države, kjer imate sedež podjetja. Prav tako imate možnost, da sedež podjetja kadar koli prenesete v drugo državo članico.

4. Alternative

4.1 Podružnice

Franšizing je **sistem sodelovanja in prodaje**. Ponuja prednost, da prevzamete že **dokončan** in testiran **tržni koncept**. Poleg tega je vam lahko v korist znanja in izkušnje izdajatelja licence.

Glede zakonskega položaja velja za večino podružnic **Zakon o zaščiti potrošnikov** (objavljen na spletni strani urada predsednika vlade). Eno pomembnih vprašanj je, ali pri tej obliki obstaja samostojnost. Pogoj zato je, da ni obveznega osebnega delovnega razmerja.

V primeru dokazanega službenega razmerja lahko pride do dragih doplačil prispevkov za delovno pravne razmere (bolniška, dopust itd.). Na splošno so franšizojemalci podobni zaposlenim samostojnim podjetnikom, saj so zelo odvisni od gospodarstva. Naslednji pomembni vidiki zadevajo razveljavitev franšiznih pogodb in posebnosti pri najemniških pogodbah (www.gruenderservice.at).

Pri tem pa je potrebno upoštevati **takse**, saj so deloma lahko zelo **visoke**.

Na splošno razlikujemo med trem različnim taksami:

1.) Vstopna taksa je enkratna taksa. Z njo naj bi se poplačai razvoj sistema, prenos znanja in tržna vrednost sistema. Če bi franšizojemalec od pogodbe odstopil, se taksa ne povrne.

Povprečni znesek znaša med 10.000 EUR in 45.000 EUR.

2.) Za kontinuirano uporabo franšize se zaračuna **tekoče stroške**. To vključuje koriščenje blagovne znamke in redno oskrbo. Po navadi se ti stroški gibljejo med 3 in 7 % od neto prometa, odvisno od dejavnosti.

3.) Ostali stroški so v največji meri vezani na promet in so namenjeni za oglaševanje, izobraževanja ipd. Reklamna taksa v višini enega do treh procentov je običajna za oglaševanje na nacionalnem nivoju.

Franšizni sistem ponuja tako franšizojemalcu, kot tudi franšizodajalcu kar **nekaj prednosti:**

Hitrejše odpiranje trga

Močnejšo prisotnost na trgu pri nižjih investicijah

Dohodki od taks

Vstopna taksa

Sprotne takse

Uporabo že obstoječih podjetij z dobro lokacijo

Trženjsko znanje, ki ga partner na mestu uporabi

Prednosti nabave in stroškovno degresijo

- Zagotovitev prodaje
- Širjenje z nižjim kapitalom in manjšim tveganjem
- Enostavnejše financiranje
- Motivirane franšizojemalce
- Delitev tveganj

Pomanjkljivosti

- Zaposlovanje ustreznih franšizojemalcev
- Težje vodenje podjetja
- Daljše prehodno obdobje do začetka sistema

Franšizno borzo na www.franchiseboerse.at ponuja WKO. Razvijala naj bi posredovanje med franšizojemalcem in franšizodajalcem. Za možne subvencije si preberite točko **8.2 Subvencije**.

Splošni pregled o vseh pomembnih vprašanjih najdete na spletni strani www.gruenderservice.at/franchise.

4.2 Pravno podjetniško nasledstvo

Ena od možnosti, kako že obstoječe strukture in znanje uporabite zase, je **prevzem podjetja**. S tem jih ne samo prevzamete, temveč lahko **tradicionalno podjetje** z novim konceptom in idejami na novo pozicionirate. Za prevzem podjetja je potrebna skrbna in dobra priprava.

Ustanovitveni servis WKOja navaja nekaj prednosti in pomanjkljivosti prevzema podjetja:

Prednosti prevzema:

- Nimate začetnih težav pri novi ustanovitvi
- Ni potrebno iskanje stalnih strank
- Obdobja finančnih težav do potrebnega minimalnega prometa ni
- Promet postane hitreje dobičkonosen
- Uigrana delovna sila
- Celotna obstoječa oprema
- Praktične izkušnje predhodnika
- Obstoječe podjetje večinoma hitreje ponovno obratuje
- Na podlagi kazalnikov in podatkov lažje ocenimo prihodnost razvoja podjetja, kot pri novi ustanovitvi

Pomanjkljivosti prevzema:

- Lahko se pojavijo skrite, nepreverjene izgube
- Tehnična oprema ni v najnovejšem stanju
- Vrednost podjetja je lahko nizko pod tem, kar ste pri prevzemu izračunali in plačali

Podobno kot pri franšizni borzi obstaja tudi tu možnost, da preko prevzemne borze (www.nachfolgeboerse.at) hitro in enostavno poiščete zanimive kontakte.

Dodatne informacije o pravnem podjetniškem nasledstvu najdete na spletni strani ustanovitvenega servisa „Gründerservice“. Tam so na razpolago pomembne informacije, ki pojasnjujejo davčne in zakonske vidike prevzema podjetja (serija

artiklov). Možne so tudi razne subvencije za prevzem podjetja, o katerih si lahko več preberete pod točko **8.2 Subvencije**.

5. Državljeni in pravne osebe izven Avstrije

To poglavje odgovarja na pomembna vprašanja glede ustanovitve podjetja za tiste, ki **niso državljani Avstrije**. Razlikovati moramo med državljani držav članic EU/EGS in nečlanic EU/EGS. Poleg pogojev za ustanovitev določenih pravnih oblik podjetij (ki smo jih obravnavali v posameznih poglavjih) obstajajo še drugi vidiki, ki jih je treba upoštevati.

Nekatera od teh vprašanj smo obravnavali že v predhodnih poglavjih.

Tukaj še enkrat podajamo **kratek povzetek** nekaterih pomembnih ureditev:

- za vse državljane članic EU/EGS velja svoboda ustanavljanja podjetja/storitve
- za vse državljane nečlanic EU/EGS je za prijavo obrti potrebno predložiti potrdilo o stalnem bivališču
- izpisek iz kazenskega registra države, od koder prihajate, za osebe, ki ne stanujejo ali stanujejo manj kot pet let v Avstriji
- za pridobitev obrtnega dovoljenja mora obrtni pravni direktor imeti bivališče v Avstriji ali biti državljani članic EU/EGS ali države pogodbenice
- državljani tretjih držav smejo delati v Avstriji le na podlagi Zakona o zaposlitvi tujcev (www.ams.at – Zakon o zaposlitvi tujcev)

6. Davki & prispevki

Ne glede na izbrano pravno obliko je potrebno plačati veliko različnih davkov. V nadaljevanju podajamo kratek **pregled** nad **davčno situacijo** v Avstriji. Ker osebno odgovarjate za plačilo davkov, je zelo pomembno, da ste seznanjen z vsebino.

Najpomembnejši davki so:

- davek na dodano vrednost (0 %, 10 % ali 20 % neto zneska)
- dohodnina (0-50 % dohodka)
- davek od dohodka pravnih oseb (25 % dobička)
- davek na izplačane plače (0-50 % plače brez prispevkov za socialno zavarovanje in neobdavčenih zneskov)
- komunalni davek (3 % vsote bruto plače)
- prispevki delodajalca (4,5 % + 0,36 do 0,44 % vsote bruto plače)
- davek na kapitalski donos (25 % pri izplačilu dobička)

Navedeni davki variirajo glede na pravno obliko in višino dohodka.

Za **dohodnino** velja **progresivna obdavčitev**:

Letni dohodek v €	dohodnina	povprečna davčna stopnja (%)	mejna davčna stopnja (%)
≤11.000	0	0	0
>11.000 do 25.000	(dohodek – 11.000) x 36,5%	0-20,44	36,5
>25.000 do 60.000	(dohodek – 25.000) x 15,125	20,44-33,725	43,2143
>60.000	(dohodek- 60.000) x 20,235	>33,725	50

Ilen informationen für Arbeitgeber und- nehmer finden Sie in dem aktuellen Steuerbuchzten.ssentPri ustanovitvi podjetja je potrebno pri davčnem uradu izpolniti naslednje obrazce:

- obrazec „Verf 24“ za samostojne podjetnike
- „Verf 16“ za osebne družbe
- „Verf 15“ za kapitalske družbe

Obrazci so objavljeni in na razpolago na uradni spletni strani Ministrstva za finance (<https://www.bmf.gv.at/>).

Za dohodnino in davek na dodano vrednost fizičnih oseb (samostojnih podjetij) je pristojen **davčni urad, kjer imate stalno bivališče**. Za davek od dohodka

pravnih oseb (npr. GmbH, AG) in za davek na dodano vrednost kapitalskih družb (npr. GmbH, AG) in osebnih družb (npr. OG, KG, GesbR) je pristojen **davčni urad območja, kjer ima podjetje sedež**. Pomembno je tudi da na pristojnem davčnem uradu zaprosite za davčno številko.

Za novo ustanovljeno podjetje:

- za davek od dohodka pravnih oseb ste upravičeni do davčnih olajšav prve 4 mesece

Obsežno brošuro s vsemi informacijami o davčni zakonodaji za delodajalce in zaposlene najdete v aktualni davčni knjigi Ministrstva za finance. Obrazci za davčne olajšave in priznane izdatke so objavljeni na uradni spletni strani Ministrstva za finance.

Dodatno lahko naredite tudi informativni davčni izračun.

6.1 Socialno zavarovanje

V Avstriji ste avtomatično obvezno zavarovani v okviru zdravstvenega, pokojninskega in nezgodnega zavarovanja. Zdravstveno in pokojninsko zavarovanje je urejeno v Obrtnem zakonu o socialnem zavarovanju (**GSVG**), nezgodno zavarovanje pa v Splošnem zakonu o socialnem zavarovanju (**ASVG**).

Točni pravili določenih pravnih oblik smo že podrobno obravnavali v 3. poglavju. Na tem mestu se podrobneje posvečamo socialnemu zavarovanju.

Obvezno zavarovani so v Avstriji:

- samostojni podjetniki
- družbeniki odprte družbe (OG)
- komplementari komanditne družbe (KG)
- družbeniki v vodstvu družbe z omejeno odgovornostjo (GmbH) (če v tej funkciji niso že obvezno zavarovani v ASVG)

Obvezno zavarovanje prične teči s pridobitvijo **obrnega dovoljenja**.

Vrsta prispevkov za socialno zavarovanje:

- pokojninsko zavarovanje
- zdravstveno zavarovanje
- nezgodno zavarovanje

Zavarovalno osnovo sestavljajo prejemki iz obrtne dejavnosti (prihodki podjetja minus odhodki podjetja).

Najmanjša zavarovalna osnova v GSVG znaša za prispevke za zdravstveno zavarovanje letno **8.004,24 EUR** (torej mesečno 667,02 EUR) in za pokojninsko zavarovanje letno **8.918,40 EUR** (torej mesečno 743,20 EUR).

Najvišja zavarovalna osnova v GSVG znaša letno **58.800,- EUR** (torej 4.900,- EUR mesečno).

Za mlade podjetnike veljajo naslednje olajšave:

- če doslej niste bili obvezno zavarovani v GSVG, veljajo v prvih treh letih nižje zavarovalne osnove
- prispevek za pokojninsko zavarovanje se zniža v prvih treh letih na 1.129,34 EUR letno
- prispevek za zdravstveno zavarovanje znaša 493,68 EUR letno
- nezgodno zavarovanje je neodvisno od dobička in znaša 98,40 EUR letno

Izjeme obstajajo za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje, če je vaš davčni dobiček večji od 6,453,36 EUR.

Če se uvrščate med **male podjetnike**, imate kot samostojni podjetnik tudi možnost, da boste opravičeni od **obrnega zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja**, če vaš dobiček ni višji od 4.488,24 EUR in vaš letni promet ni večji od 30.000 EUR.

Vse potrebne obrazce in dodatne informacije najdete na: www.sozvers.at

7. Financiranje

To poglavje obravnava eno naj pomembnejših vprašanj pred ustanovitvijo podjetja. Najprej vam predstavljamo nekaj možnosti **pridobivanja kapitala** in kratek pregled **različnih vrst posojil**, zatem sledi ponudba **subvencij** za novo ustanovljena podjetja.

Običajno banke pričakujejo kvoto **lastnega kapitala** v višini 20-30%. Preden se začnete pobliže ukvarjati z možnostjo posojila, se je priporočljivo pozanimati o dodatnem povišanju lastnega kapitala z deleži ali s ponudnikom tveganega kapitala. Pomembno je tudi, da obračun in plačilo **obresti** poteka **neodvisno od dobička**.

7.1 Pridobivanje kapitala

Tukaj vam na kratko predstavljamo najbolj običajne oblike kredita v Avstriji in njihova tveganja.

Investicijsko posojilo

Investicijsko posojilo se uporablja predvsem za **financiranje osnovnih sredstev**. Obseg posojila je večji in povezan z visokimi obresti in stroški odplačevanja kot tudi s srednje- ali dolgoročnim rokom odplačila.

Kontokorentni kredit

V nasprotju z investicijskim posojilom se kontokorentni kredit uporablja predvsem za **financiranje tekočega poslovanja**.

Prednosti so fleksibilnost in dejstvo, da se obresti obračunajo le od dejansko uporabljenih kreditnih plačil.

Leasing

Leasing pomeni običajno predajo v uporabo ali **upravičenost koriščenja** proti plačilu z opcijo kasnejšega nakupa. Lastnik ostane za celotno obdobje trajanja leasinga leasingodajalec, čeprav vi nosite vsa tveganja. Prednosti te metode sta porazdelitev izdatkov na daljše obdobje kot tudi enostavno financiranje.

Venture-Capital

Venture-Capital je neke vrste **lastniško financiranje**. Samostojne družbe »Venture-Capital-Gesellschaften« vlagajo v obetavna, mlada podjetja s ciljem, da investicijski kapital v primeru dobičkonosnosti dobijo povrnjen. Načeloma velja, da je potreben ustrezno velik obseg financiranja.

Business Angels

Tako imenovani Business Angels so večinoma izkušeni managerji in podjetniki, ki svetujejo novoustanovljenim podjetjem in pogosto tudi investirajo manjšo vsoto. V Avstriji obstaja lastna borza za posredovanje „Business Angels“, ki jo najdete na www.awsg.at.

Dobaviteljski kredit

Zagotovo **najdražji kredit** je dobaviteljski kredit. Nastane s poznim plačilom blaga ali storitve, zato se odobri brez vloge. Priporočljivo je, da storitev v vsakem primeru plačate v roku popusta (skonto), sicer vam grozijo visoke obresti (čeprav na prvi pogled tega ne opazite takoj).

Plačilo akontacij s strani strank

Kot že ime pove, ta oblika pomeni predhodno plačilo stranke, kar predstavlja zelo ugodno obliko financiranja za vas.

Factoring

Factoring pomeni prenos terjatev do strank na posebno vrsto družbe »Factoring-Gesellschaft«, ki vam takoj izplača 80% vrednosti terjatve. Ostanek dobite, ko stranka poravna terjatev. Seveda nastanejo tudi pri tej obliki takse in obresti.

7.2 Subvencije

Subvencije predstavljajo zlasti za mlada podjetja pomembno osnovo za nadaljnji obstoj. Obstaja nešteto različnih modelov na ravni države, regije in tudi občine. Podajamo vam kratek **pregled** različnih možnosti. Za nadaljnje informacije kontaktirajte svojega osebne svetovalca ali preberite informacije na spletni strani **WKOja** (www.wko.at/foerderungen).

Upoštevati morate, da je za subvencije potrebno **zaprostiti že pred investicijo**.

Načeloma pridobijo podjetja **subvencije, jamstva, kredite in garancije** z ugodnimi obrestnimi razmeri v času od faze (pred) ustanovitvijo podjetja do ustanovitve hčerinske družbe v tujini.

Subvencije

- *Ček ustanovitelja*

Ministrstvo za gospodarstvo, družino in mladino prične nov projekt subvencioniranja pri ustanovitvi podjetja oz. prevzemu podjetja z ustanoviteljskim investicijskim čekom in z ustanoviteljskim tehnološkim čekom.

- *Subvencija za mlade podjetnike*

Velja za novo ustanovitev/prevzem podjetja in malih podjetji. Subvencioniranje je možno do 10% investicije in do maksimalnega zneska v višini 30.000 EUR. Pogoj je, da kot nosilec samostojnega podjetja nastopate prvič.

- *Bonus ustanovitve/prevzema*

Velja za ustanovitev podjetja, v katerega vložite lastni kapital iz vaših prihrankov. Lastni kapital do največ 60.000 EUR se subvencionira s premijo 14 %.

Več informacij najdete na www.nachfolegbonus.at oz. www.gruenderbonus.at.

- *Subvencija za inovacijsko podjetniško dinamiko*

Velja za inovativne investicijske projekte v rastočih podjetjih.

- *ipp – program za zaščito inovacij*

Velja za financiranje in svetovanje glede uveljavitve pravic intelektualne lastnine v državah v razvoju.

- *tecma – trženje inovacij*

Velja za licenciranje/patentiranje/financiranje/svetovanje/monitoring.

- *tecnet – Tržne in tehnološke raziskave*

Velja za raziskave/pridobitve/obdelavo tržnih, tehnoloških in podjetniških podatkov.

Jamstva

- *Podpora mladih podjetnikov – jamstvo*

Nova ustanovitev/prevzem podjetja in malih podjetji.

- *Jamstvo za mikro kredite*

Zagotovitev/Izboljšanje konkurenčnosti malih podjetjih. To olajša predvsem pridobivanje mikro kredita zaradi poročstva s strani Austria Wirtschaftsservice GmbH.

- *Double Equity*

Pomoč pri financiranju inovativnih in razvojnih projektov za novoustanovljena/ prevzeta podjetja (stara do 5 let) s podvojitvijo zasebnega lastnega kapitala. Podpora se izvaja v obliki poročstva do višine 80 % za posojilo v isti višini vložnega lastnega kapitala. Prevzem jamstva velja za kredite do maksimalne višine 2,5 mio. EUR.

- *Garancija lastnega kapitala*

Cilj programa je dati spodbudo zasebnim investitorjem za vlaganje v mala in srednja velika podjetja (stara do 5 let). Austria Wirtschaftsservice GmbH prevzame do 70 % vrednosti deleža.

Posojila

- *erp-malo posojilo*

Že iz imena izhaja, da je posojilo namenjen predvsem malim podjetjem, ki načrtujejo nove investicije. Mala posojila imajo zelo ugodno obrestno mero.

- *erp-KMU-Program*

Ustanovitev podjetja/izgradnja obrata, inovativne/tehniške investicije in investicije v modernizacijo/širjenje/okolje doma in v tujini.

- *erp-Regionalni program*

Ustanovitev podjetja/izgradnja obrata, inovativne/tehniške investicije in investicije v modernizacijo/širjenje/okolje v starih industrijskih območjih in obrobni regijah.

- *Mikro kredit*

Ministrstvo za delo, socialo in varstvo potrošnikov je skupaj z ÖSB in AWS predstavilo novo mikro-kreditno iniciativo, ki je na razpolago od 1. maja 2010.

- *erp-Program turizem*

Gradnja/prenova/modernizacija podjetij v turističnem gospodarstvu . ÖHT ponuja kapital z ugodno obrestno mero do 25 % stroškov projekta. Pogoj je lastni kapital v isti višini. Program je omejen na 200.000 do 2 mio. EUR. Informacije najdete na www.oeht.at.

- *erp-Prometni program*

Preusmeritev prometa s ceste na tirnice ali v rečno plovbo.

Garancije

- *Garancije za financiranje internacionalizacije*

Ustanovitev hčerinskega podjetja/Joint-Venture, nakup podjetja/deleža podjetja, investicije za razširitev, tehnologije za okolje.

- *Garancije za investicije v Avstriji*

Razširitev/ustanovitev, nakup/udeležba, modernizacija/inovacije, okoljske tehnologije.

Natančni opisi in podatki o kontaktnih osebah za posamezno subvencijo so na voljo na spletni strani gospodarskega servisa Avstrije (Wirtschaftsservice Austria).

Zavod za zaposlovanje nudi ostale subvencije za brezposelne osebe, ki se želijo samozaposliti (www.ams.at).

Pogoj za subvencijo:

V splošnem za novo ustanovitev velja, da nastane neka nova **podjetniška struktura**, ki doslej **ni obstajala**, in da **nosilec podjetja** v preteklih 15 let **ni opravljal podobne dejavnosti**.

Za pravno podjetniško nasledstvo velja, da mora podjetje zamenjati nosilca podjetja ter da nova oseba, ki vodi podjetje, prej v podjetju ni opravljala podobnega dela.

Med drugim so **subvencionirani**:

- pristojbine za žigosanje in upravne takse
- davek na promet z nepremičninami
- sodne takse za vpis v poslovni register
- sodne takse za vpis v zemljiško knjigo.
- družbeni davek
- dodatni stroški plač

- prijava sprememb za vozila

O vlogi za subvencije načeloma odloča gospodarska zbornica ali strokovna skupina v regiji. Kateri organ je pristojen za vašo vlogo, najdete na www.wko.at.

Pravne podlage in **seznam** vseh davčnih olajšav, podpor in subvencij, za katere lahko zaprosite v Avstriji, najdete na **spletni strani Ministrstva za finance** pod točko Zakon o subvencioniranju nove ustanovitve na www.bmf.gv.at. Pod določenimi pogoji so tako nova ustanovitve, kot tudi prenos podjetja oproščeni raznih taks in pristojbin.

Dodatno se lahko pozanimate o **subvencijah EU**. Regionalna spodbuda EU načeloma pomeni so-financiranje, za katero se zaprosi neposredno pri nacionalni upravi. V Avstriji se boste obrnili na WKO. Posebej za subvencije EU je komisija EU pripravila svetovalno računalniško mrežo „Enterprise Europe Network“, ki jo najdete na www.een.at.

Seznam vseh subvencij je objavljen na www.wko.at/foerderungen.

8. Dodatne informacije

V tem poglavju so predstavljene osnove **delovnega prava** in podamo druge pomembne informacije, ki jih je potrebno upoštevati odnosih z zaposlenimi.

1. Delovno razmerje

Najprej je potrebno sestaviti **pogodbo o zaposlitvi**. Treba je razlikovati med zaposlenimi, ki opravljajo trgovska ali druga višja dela, in delavci, ki opravljajo ročna in strokovna dela. Primer pogodbe dobite pri gospodarski zbornici.

Poleg obveznih pogodbenih vsebin je možno vključiti tudi dodatne dogovore kot so **časovna omejitev, možnosti odpovedi ali konkurenčna klavzula**.

Obstajajo tudi **kolektivne pogodbe**, ki urejajo delovne pogoje za vse delojemalce ene panoge. V razmerju pogodbe o zaposlitvi do kolektivne pogodbe ni dopusten dogovor, ki degradira pravice zaposlenega.

O socialnem zavarovanju si lahko preberete več pod točko **6.1 Socialno zavarovanje**. Na tem mestu le omenimo, da je delodajalec dolžen na začetku delovnega razmerju prijaviti delojemalca pri območni zdravstveni zavarovalnici.

Informacije na <http://wko.at/abfertigungneu> in www.mitarbeitervorsorgekassen.at.

Na področju **varstva zaposlenih** je potrebno upoštevati, da morata biti zagotovljena **varnost in zdravje**. Lahko se uredi tudi ocena možnih virov nevarnosti ter sestavi dokument o **varstvu pri delu**.

Obvezna je dodatna varnostno tehnična in delovna medicinska oskrba vseh zaposlenih. Nadaljnje informacije in vlogo za največ 50 zaposlenih najdete na www.auva.at.

Poleg tako imenovanega tehnične zaščite delojemalcev velja tudi **zaščita uporabe**, ki ureja predvsem omejitve delovnega časa in dela posebej zaščitene osebe.

Načeloma veljajo za državljane članic EU in EGS (vključno s Švico in Norveško) isti pogoji kot za državljane Avstrije. Zaposlitev državljanov tretjih držav je urejena z zakonom o zaposlitvi tujcev. Za izdajo dovoljenja za delo je pristojen zavod za zaposlovanje (www.ams.at).

V primeru odpovedi delovnega razmerja morata tako delodajalec kot tudi delojemalec upoštevati roke in termine. Odpovedni roki in termini so za zaposlene urejeni v Zakon o zaposlenih (www.jusline.at), za delavce pa v kolektivni pogodbi posamezne panoge. Potrebno je upoštevati posebne možnosti dogovorov pri zaposlenih.

Pomembno je natančno načrtovati **kadrovske stroške**, ki so sestavljeni iz **bruto plače**, dveh **dodatnih plačil**, in sicer **regresa** za dopust in božičnice, **deleža delodajalca pri prispevku za socialno zavarovanje** in **prispevka delodajalca**.

Kadrovske stroške lahko enostavno izračunate s formulo: 14 bruto plač in 32 % dodatnih stroškov plač.

2. Jamstvo-Garancija- Odgovornost proizvajalca

Za stvarne in pravne napake, ki nastanejo pred dostavo, po zakonu **odgovarja** vaše podjetje. Pogoj za jamstvo je sklenitev zakonskega posla. Upoštevajte naslednje podrobnosti:

- Do 6 mesecev po dostavi se sklepa, da je napaka nastala pred dostavo. Za premične stvari traja rok 2 leti, za nepremične pa 3 leta.
- Kupec je v primeru napak upravičen do zamenjave, znižanja cene ali druge kompenzacije. Najprej so zahteve omejen na izboljšanje ali zamenjavo blaga.

Za razliko od odgovornosti proizvajalca je prevzem odgovornosti v primeru **garancije** za vas **prostovoljen**. Zato napaka lahko nastane tudi kasneje v predhodno določenim obdobju.

Odgovornost proizvajalca je prevzem odgovornosti za škodo, ki je nastala zaradi napake produkta. Načeloma se le telesne poškodbe ali zasebne materialne škode priznajo kot **posledična škoda**, ki je upravičena do odškodnine.

3. Splošni poslovni pogoji (AGB)

Splošni poslovni pogoji opisujejo **standardne pogodbene pogoje**, ki so podlaga za pogodbo. Uporabljamo jih predvsem na področjih, kjer se sklepa veliko enakih pogodb. Glede pogodbe s stranko veljajo posebna pravila. Nekatere podrobnosti splošnih poslovnih pogojev, ki jih moramo upoštevati:

- Splošne poslovne pogoje (AGB) morata oba pogodbenata partnerja pisno potrditi
- Pomanjkljive ali neobičajne klavzule se obravnavajo posamezno za vsak primer, lahko se jih tudi razveljavi
- Če so splošni poslovni pogoji med seboj v protislovju, ne velja nobeden od njih
- Nejasna določila se ne razlagajo v korist avtorja besedila
- Pogosto uporabljene splošne poslovne pogoje (AGB) je priporočljivo javno objaviti
- Zakon o zaščiti potrošnikov ureja splošne poslovne pogoje (AGB) med podjetniki in potrošniki
- Dodatne informacije in podatkovne baze za splošne poslovne pogoje (AGB) najdete na www.wko.at

9. Kontaktne osebe & povezave

WIRTSCHAFTSKAMMERN ÖSTERREICHS

Kontakt:

Telefon: +43 (0)5 90 900

Faks: +43 (0)5 90 900 5678

E-pošta: office@wko.at

www.wko.at

ICS Internationalisierungszentrum Steiermark GmbH

A-8010 Graz Körblergasse 117

Kontaktne oseba: gospa mag. Agnes Frank

Tel: + 43 316 601-776

e-pošta: agnes.frank@ic-steiermark.at

www.ic-steiermark.eu

Naj pomembnejša ministrstva:

- Ministrstvo za finance www.bmf.gv.at
- Ministrstvo za gospodarstvo www.bmwfj.gv.at
- urad predsednika vlade/zvezno pravo www.ris.bka.gv.at

Viri in dodatne informacije:

- Gospodarska zbornica Avstrije: www.wko.at
- ustanovitveni servis: www.gruenderservice.at
- vodnik za ustanovitelje na www.gruenderservice.at

- socialno zavarovanje Avstrije: www.sozvers.at
- subvencije/jamstva/garancije:
 - o www.aswg.at (Avstrijska gospodarski servis)
 - o www.gruenderbonus.at oz. www.nachfolgebonus.at
 - o www.wko.at/foerderungen (gospodarska zbornica)
 - o <http://www.ris.bka.gv.at/bgbl/> pod „Neufög“ (Zakon o podpori za nove ustanovitve)
- obrtniški pravilnik: www.bmwfj.gv.at
- informacije o davkih (davčna knjiga & izračun davkov): www.bmf.gv.at
- Zakon o zaposlitvi: www.jusline.at/20_AngG.html
- Zakon o zaposlitvi tujcev:
[www.jusline.at/Auslaenderbeschaeftigungsgesetz_\(AuslBG\).html](http://www.jusline.at/Auslaenderbeschaeftigungsgesetz_(AuslBG).html)
- Zavod za zaposlovanje: www.ams.at
- Zakon o zaščiti potrošnikov, Zakon o delnicah: www.ris.bka.gv.at
- Deželna vlada Štajerske: www.steiermark.at
- ASVG zakonski list: www.ibiblio.org/ais/asvg.htm
- Zakon o podjetništvu:
[www.jusline.at/Unternehmensgesetzbuch_\(UGB\)_Langversion.html](http://www.jusline.at/Unternehmensgesetzbuch_(UGB)_Langversion.html)
- Evropska delniška družba *EG-odredba 2157/2001*:
www.eur-lex.europa.eu
- borza podružnic: www.franchiseboerse.at
- borza nasledstva: www.nachfolgeboerse.at
- Enterprise Europe Network: www.een.at
- prijava zaposlenih: www.mitarbeitervorsorgekassen.at
- socialna nezgodna zavarovanja: www.auva.at